

CP EN COMMUNICATIE

Communicatie houdt in dat een zender een boodschap overbrengt én de ontvanger de boodschap begrijpt. Een effectief communicerend persoon wisselt zelfstandig de rol van zender en ontvanger af, ongeacht de eisen aan de conversatie. Hierbij kan er sprake zijn van verschillende communicatieve situaties (school, werk, thuis, etc.), verschillende communicatiepartners en verschillende onderwerpen.

(Hidecker et al., 2011)

Communicatie is een actief proces waarbij informatie wordt uitgewisseld tussen twee of meer partijen, **ongeacht de manier(en)** waarop dat gerealiseerd wordt.

(Van Balkom & Welle Donker-Gimbrère, 1988)

.....
DE LOGOPEDIST VAN HET CP-REFERENTIECENTRUM ZAL DE SPRAAK- EN
TAALONTWIKKELING OPVOLGEN EN ADVIES GEVEN INDIEN NODIG.
.....

1.	Communicatie.....	2
2.	Spraak- en taalontwikkeling.....	3
	Normale spraak- en taalontwikkeling	3
	Vertraagde spraak- en taalontwikkeling	4
	Dysartrie	4
	Behandeling.....	4
3.	Classificeren.....	4
	CFCS-NL.....	4
	VSS-NL.....	5
4.	Nuttige links en informatie	5
5.	Contact	5
	Initiatief CP ouderproject	5
	Meer informatie.....	5

1. Communicatie

Communiceren is één van de belangrijkste dingen die een kind moet leren. Het omvat en is een wisselwerking tussen: jezelf uitdrukken, kennis van de wereld verwerven, greep krijgen op je omgeving en in contact komen met anderen.

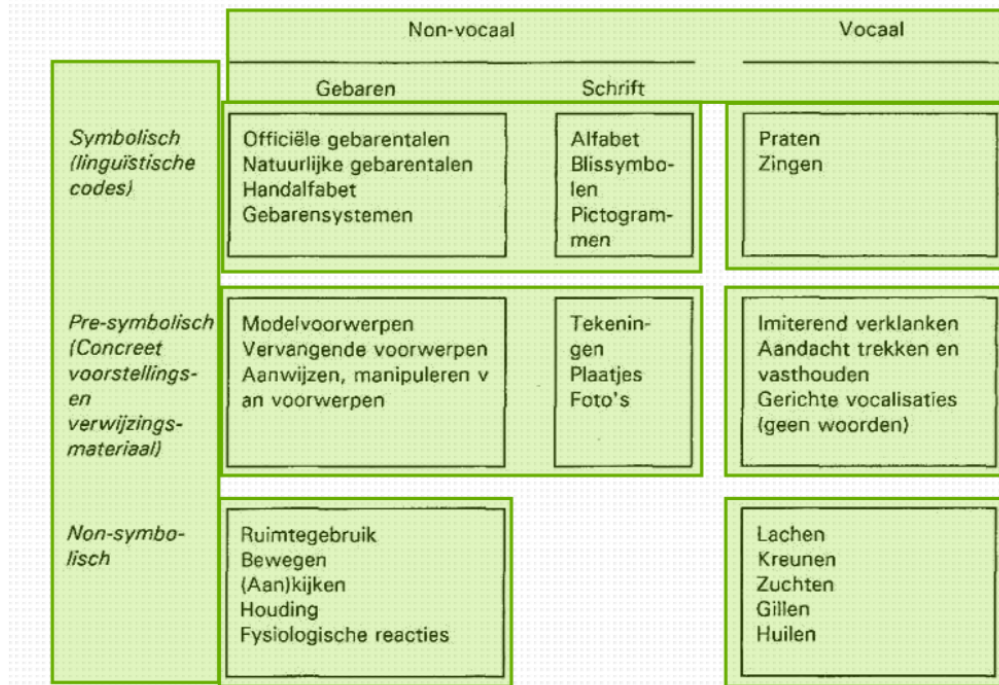
Communicatie kan zowel verbaal als non-verbaal zijn. Daarnaast bestaan er verschillende niveaus van betekenisverlening waardoor een kind gaat in zijn ontwikkeling en waarop een kind of volwassene kan functioneren. Dit gaat van non-symbolische communicatie in de vorm van bv. Lichaamstaal, tot pre-symbolische communicatie waarbij gecommuniceerd wordt met voorwerpen, tekeningen, foto's tot symbolische communicatie in de vorm van bv. gebaren, pictogrammen of taal.

Voor het verschijnen van het eerste woord, communiceert een kind dus al via lichaamstaal, gebaren, mimiek en geluiden.

- Willen (vb. reiken naar de koelkast)
- Weigeren (vb. fruitpap)
- Gevoelens uitdrukken (vb. huilen bij pijn)
- Vestigen van aandacht op iets (vb. wijzen naar iets)
-

Taalontwikkeling moet gezien worden binnen de communicatieve ontwikkeling van een kind.

Communicatiemodel van Shane, aanpassing van Verpoorten (1983)

I. Spraak- en taalontwikkeling

Normale spraak- en taalontwikkeling

De taalontwikkeling loopt **verschillend bij elk kind**. Maar elk kind doorloopt grotendeels dezelfde fasen. Omdat taalontwikkeling zo grillig en gevarieerd verloopt, werken we met **vier grote leeftijdsfasen**.

Dit wordt mooi samengevat in een schema van Kind & Gezin:

<https://www.kindengezin.be/sites/default/files/2022-01/schema-de-ontwikkeling-van-taal-0-3-jaar.pdf>

Je kind oefent zelf heel veel met zijn of haar stem, maar heeft vooral anderen nodig om talen te leren en de taal te ontwikkelen. Ouders, grootouders, kinderbegeleiders, ... helpen hierbij door veel te praten. De taalontwikkeling loopt **verschillend bij elk kind**. Die **variatie tussen kinderen is normaal**. Vergelijk kinderen niet te snel met elkaar. Maak je je toch **ongerust**, bespreek dit dan met de arts of de logopedist van het CP referentiecentrum of de arts van Kind&Gezin.

Voor nuttige informatie kan je kijken op de website van [Kind&Gezin](https://www.kindengezin.be) .

Je vindt er info over:

- De normale taalontwikkeling
- Hoe stimuleer je taal ?
- Meertalig opvoeden
- Bezorgdheden over taal en meertaligheid

Vertraagde spraak- en taalontwikkeling

Er kan sprake zijn van een vertraagde spraak- en taalontwikkeling. Kinderen leren taal op hun eigen tempo en heel wat taal- of spraakfoutjes passen binnen een normale taalontwikkeling. Wanneer je als ouder een zorg hebt omtrent de spraak- en taalontwikkeling van je kind, kan je dit bespreken met de logopedist van de CP-raadpleging, waarna zij een eerste inschaling kunnen maken en een eventuele doorverwijzing kunnen doen.

Dysartrie

Kinderen met CP kunnen een spraakstoornis hebben. De oorzaak hiervan is een beperkte mondmotoriek of controle over de ademhaling, de stemgeving of de articulatie. Of het mondgebied is erg gevoelig, waardoor er sterk afwijkende mondbewegingen worden gemaakt. Om te spreken, moet een beweging gepland worden, die doelgericht wordt uitgevoerd. Bij kinderen met CP kunnen gebieden in de hersenen zijn beschadigd, waardoor spraak moeilijk verstaanbaar is. Dit wordt dysartrie genoemd. Bron: www.cpnederland.nl

Behandeling

Er zijn verschillende vormen van behandeling voor communicatieproblemen. Een logopedist kan helpen bij het verbeteren van de mondmotoriek en het articuleren van klanken. Er kan hulp zijn bij het verbeteren van het taalbegrip en het verwerken van taal. Ook zijn er verschillende alternatieve vormen van communicatie mogelijk of ondersteunende communicatie, zoals gebarentaal (SMOG), pictogrammen, voorwerpen of een communicatieapparaat. Communicatieproblemen bij CP kunnen een grote impact hebben op het dagelijks leven van zowel de patiënt als zijn omgeving. Het kan moeilijk zijn om contact te maken met anderen, om sociale contacten te onderhouden en om deel te nemen aan het onderwijs en het arbeidsproces. Het is daarom belangrijk om vroegtijdig te beginnen met de behandeling van communicatieproblemen.

Zie ook [Communicatiehulpmiddelen](#)

Zie ook [Therapie / logopedie](#)

2. Classificeren

CFCS-NL

Het doel van de CFCS-NL (Communication Function Classification System – Nederlandstalige versie) is het classificeren van de dagelijkse communicatie van een persoon met cerebrale parese. De persoon wordt in één van de vijf niveaus ingedeeld. Een ouder, verzorger en/of professional die de persoon en zijn/haar communicatieve mogelijkheden kent, stelt het functionele communicatieniveau vast. Volwassenen en jongeren met cerebrale parese kunnen wellicht ook zelf hun communicatieve mogelijkheden classificeren. Alle manieren van communiceren worden meegerekend bij het vaststellen van het CFCS-niveau. Zowel het gebruik van spraak als ondersteunende communicatievormen.

Bij het classificeren gaat het niet om het vaststellen van de optimale communicatieve vermogens van de persoon, maar om hoe hij/zij normaalgesproken effectief participeert in de dagelijkse situaties waarin communicatie plaatsvindt. Deze situaties betreffen de communicatie thuis, op school en in de samenleving.

VSS-NL

De VSS (Viking Speech Scale – Nederlandstalige versie) is een classificatieschaal voor de spraak van kinderen vanaf 4 jaar, met CP en onderscheidt vier niveaus waarbij de invloed van de (spraak)motoriek bepalend is voor het stoornisniveau (Pennington 2013). Bij niveau I wordt de spraak niet beïnvloed door een motorische spraakstoornis, bij niveau II is de spraakverstaanbaarheid onnauwkeurig maar meestal verstaanbaar voor onbekende luisteraars, bij niveau III is de spraak onduidelijk en doorgaans onverstaanbaar voor onbekende luisteraars en bij niveau IV is verstaanbare spraak niet mogelijk.

Nuttige Info

3. Nuttige links en informatie

- [Kind&Gezin : taal en meertaligheid](#)
- [CP Nederland: leven met CP - communicatie/](#)
- [Classificatiesysteem CFCS](#)
- [Classificatiesysteem VSS](#)

Contact Info

4. Contact

Initiatief CP ouderproject

CP referentiecentrum UZ Leuven in samenwerking met Magentaproject en de oudervereniging Cpinfo.be

Meer informatie

Heidi Devolder - tel. 016 33 85 0- e-mail: heidi.devolder@uzleuven.be